

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

Discrimen inter Blasphemiam & Maledictionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

contra reverentiam Deo debitam, ut si comedas, vel liquora spectacula die Veneris Sancto celebrare, v.g. quis dicitur in hoc enim facto non solum esset scandalum potest. In hoc enim facto non solum esset scandalum potest. In hoc enim facto non solum esset scandalum potest.

An voti violatio sit sacrilegium.

1. Vovet quis jejunium, v.g. si id non exhibeat, astrictum. Respondetur, ita videri plerisque apud Valent. Ratio est, quia eo ipso, quod res vovetur Deo est, Deo est destinata: ergo si violetur, facile violatur. Sed certe probabilius est cum Suarez non. 1. de Relig. lib. 1. c. 1. n. 5. non ita esse; tunc enim peccatur quidem contra fidelitatem Deo debitam, quia nihil facit, sed non proprie cum sacrilegio, quia nihil facit, sed non proprie cum sacrilegio, quia nihil facit.

§. IV. De Blasphemia.

Quid, & quomplex sit.

Blasphemia est convitium, seu verbum contumeliosum contra Deum: ita S. Thom. 2. 2. q. 1. art. 2. est igitur peccatum contra reverentiam Deo debitam, quod, An habeat parvitatem materiae supra, lib. 1. c. 1. §. 1. diximus.

1. Alia est haeretica, ut: Deum est injustum. Id quod si etiam sic mente affirmetur, non haeretica solum erit, sed etiam haeretica, utraque Inquisitori deferenda: ita Sanchez lib. 1. de Dec. cap. 3. 2. Laym. lib. 4. tract. 10. cap. 6. n. 7. Bon. circa 2. de dec. praec. dist. 3. q. 6. p. 1. Alia est simplex, & quidem quadruplex: Enumerativa, ut: Ad Injuriam Dei solo hoc est. Detestativa, ut: Periret Deus, maledictus sit Deus, displiceat Deo. Irisoria, ut: Vah, qui destruis templum Dei: idemque erit, si nominentur irrisorie membra Christi Domini pudenda. Juratoria, quando scilicet cum blasphemia quis iurat, ut: Periret Deus, si ita non esset, vel eris, &c.

2. Rursum blasphemia committitur, vel aliquid demendo, ad Deum, Sanctive, vel aliquid in eum addendo, Demis, si dicas, Deum non esse omnipotentem, non misericordem, non providentem, Sanctos non esse in gloria, &c. Adhuc, si dicas Deum esse crudelē, Sanctos esse impudicos, &c. Sive autem addas, vel emas eo interceptum, inhonorandi Deum, sive sine tali expressa intentione, qua tamen sic addendo, vel demendo verē inhonoras illius verbis Deum, blasphemus eris, & quidem puro de dem specie blasphemia, cum uterque modus sit tandem de resolutur contra Dei reverentiam: ita colligitur ex Castro Pal. tom. 3. dist. 2. de tem. & p. 2. §. 2. num. 3. licet dicitur contrarium sentiat num. 6.

3. Denique, alia est in Deum, alia in Sanctos, alia in ceteras creaturas, sive rationales, sive irracionales advertendo, ut sit blasphemia, illa, quae jacitur in Sanctos, vel ceteras creaturas, debere semper redundare in Deum: quis enim vel dicat, vel impiecur malum tempus, seu venit, certe, si praescindat ab eo, quod hac refrantur ad Deum tanquam ad Creatorem ipsorum, injuriam non Deo, sed ipsis creaturis faciet, ut nox clarius explicabitur.

4. Atque hinc vides, cur torquere convitium in Sanctos, semper sit blasphemia, non autem semper in alias creaturas: quia nimirum Sancti semper referuntur, seu apprehenduntur referri ad Deum, sive ut ipsos glorificentem, sive ut ipsorum amicum: non semper creaturae ceterae. Nam propterea qui maledicit patri, v.g. impius quidem erit contra reverentiam debitam patri ex quarto precepto, & aliquando contra Charitatem ejusdem,

si ex animo aliquid malum ei desideraret, ut mox explicatius dicam: at non, erit irreligiosus in Deum contra preceptum hoc, de quo agimus.

Deinde blasphemia quaecunque joco prolata regulariter est mortalis, ex Sanchez lib. 1. cap. 3. 2. n. 4. 1. Castro Pal. tract. 17. d. 2. p. 2. §. 2. quia adhuc sic prolata vergit in diminutionem Divini honoris. Dixi (regulariter) nam si talis esset jocus, & omnibus expensis nulla diminutio Dei honoris apparet, quod raro esse posse mihi videtur) certe mortalis blasphemia non esset, quia blasphemia verē non esset, quippe cui deesset blasphemiae essentia, & de hoc rarissimo casu intelligi debet Valentia 2. 2. d. 4. quae. 1. 3. cum dicit blasphemiam joco prolata non esse blasphemiam.

Blasphemia denuncianda.

6. Quatuor hic nota. Primò, blasphemias haereticas esse Inquisitoribus, ut modò innui, ab audientibus denunciandas, juxta regulas denuntiationis, de quibus alibi: ita Sanchez, loc. cit. n. 37. simplices verò Judici Ecclesiastici, vel seculari, nam ita praecipunt decreta Julij Tertij, & Pij Primi, quae tamen decreta, quoad simplices blasphemias, propter defectum obligationis nequaquam videntur. Vide Castro Pal. cit. §. 4. n. 3.

Correctio Blasphemiae.

7. Secundò, nota audientem blasphemiam non teneri blasphemantem increpare, nisi periclitetur honor Dei, qui raro nunc inter Fideles periclitatur: ita Sanchez, ibid. n. 46. Immo increpare blasphemantem non expedit, cum fervet ira, quia is irritaretur magis: Correctio igitur fraterna debito loco, & tempore reservetur.

Modus confitendi Blasphemias.

8. Tertio pro praxi Confessariorum, quoad blasphemias, a nobis dicta in nostro opusculo, de confess. lib. 2. cap. 2. §. 1. recolantur, ubi resolvimus omnes blasphemias esse ejusdem rationis, sive in Deum, sive in Beatam Virginem, sive in Sanctos, &c. Adde nunc varias blasphemias in Deum, variâque in Sanctos, &c. non differre specie. Unde satis est in confessione dicere, totius blasphemavi. Ratio est, quia omnes specificantur à contumelia, quae Deo inferitur. Excepi blasphemiam haereticalem, illa enim superaddis, ut modò dixi, peccatum infidelitatis, si aderit error intellectus, vel peccatum contra preceptum de externa confessione Fidei, si solum ea fuerit verbalis, &c.

Discrimen inter blasphemiam, & maledictionem.

9. Quartò, quia saepissimè indignatio blasphemantis est solum contra homines, ideo mihi placet regula Laym. lib. 4. tr. 2. c. 6. n. 1. 2. quae est hujusmodi: Si penitens neget affectum indignationis suae, erga Deum directè se extendisse, sed solum adversus hominem, vel jumentum, cui iratus fuerit, tunc Confessarius attendat ad verba, quibus homo usus fuit, si enim secundum se divini honoris diminutionem nullam expriment, non censenda est blasphemia, neque mortale peccatum; si autem verba tali, aut tali modo prolata sint, ut contumeliam Dei, aut Sacramentorum significant, videbitur per mille Sacramenta, per septem Sacramenta, perdat te Deus Christum, censeri debent blasphemias, dummodo homo attendit ad vilipensionem Dei, aut rei sacrae, quae talibus verbis exprimitur, saepe autem ejusmodi verba blasphemias praesentant inadvertenter, ac materialiter tantum, non attendentes, quid significant, tum verò excusantur à gravitate peccati propter imperfectionem cognitionis ac voluntarij, modò interim continentur perversam ejusmodi consuetudinem deponere. Haec Layman.

10. Ubi nota, si blasphemia sit sine relatione ad Deum, solum contra creaturas rationales, vel irracionales contorqueatur, propterea vocari maledictionem, & ut dictum est; communiter esse culpam venialem, quia

quia tamen potest aliquando esse mortalis, idque contra charitatem, idem clarius hoc tribus dictis sic explico.

11. Dico enim primò, quando maledicuntur diaboli, raro esse peccatum mortale, quia semper solet maledici, ut author malorum, & ut Dei inimicus, quo pacto, abstrahendo ab impatientie impetu, ne veniale quidem est.

12. Dico secundò, quando maledicuntur homines & optantur eis mala, ut: *Posse crepare, occidi, &c.* communiter esse veniale; quia nec maledicuntur ut aliquid Dei, neque desideratur deliberatè, ut illis eveniat illud malum; si tamen deliberatè desideraretur, esset peccatum odij contra charitatem proximi, grave vel leve juxta gravitatem vel levitatem mali. Audi quid Escobar in *summa*, tr. 1. exam. 3. c. 6. n. 26. in hanc rem asserat: *Assueti interdum in amicos indignari, ut filios, famulos, vicinos: interdum in inimicos. Cum ex inimicitie affectu maledicta produnt, plerumque cum plena intentione feruntur: cum autem in amicos variisimè ex intentione exoriantur, sed solum ex perturbatione, ebrietate, &c. unde lethalia peccata non erunt, si interrogaris mox post prolationem maledicti, num intendas filios, aut famulum a diabolo arripere? Respondebis: minimè plane. Fateor quosdam tam immoderata passione perturbari solere, ut etiam illo instauri, vel filios intendant depravare: id quod prudentia Confessarii diligenti examine relinquo.*

13. Dico tertio. Si maledicuntur animalia, arbores, &c. si hæc res sint proximi, & ex odio ipsius hoc dicatur, & cum animo, ut verè pereant illæ res, est similiter peccatum odij contra proximum: id quod tamen raro solet communiter evenire, & solum in casu, quo, ut offendas Dominum, ejus rebus malum deprecaris. Quod si res illæ nostræ sint, tamen si ex animo desideraretur ut eveniat eis malum, solum erit veniale, quia odium est circa res nostri domini.

14. Dico quartò: Quando maledicuntur dies, hoc locus, ventus, ignis, pluvia, esset mortale, si maledicerentur; quatenus illis Deus, ut mediis utitur ad nos puniendos, vel periculum sit, ne indignatio sit contra Deum: at quando neutrum ex his adest, non est mortale, quia indignatio non est contra Deum. Quod si redundet in parentes, ut quando dicitur: *Maledicta hora, quæ mei parentes me ediderunt*, esset contra pietatem, seu observantiam, graviter, si desideraretur illis malum, vel notabiliter pietas erga parentes læderetur; leviter si neutrum.

Jam verò quoniam aliqua verba sunt certò blasphemalia, certò non sunt, alia denique sunt dubia: de singulis classibus aliquot exempla, ad claritatem, more nostro, sectandam, subjiciamus.

Verba certò blasphema.

15. *Abnego Deum, vel Crucem, vel Sacramenta, vel Christum, quod fronte percepi: Non credo in Deum: Malgrado habbia Dio, id est malum Deo contingit: A dispetto di Dio: Non est potestas in Deo: Deum taceat, vel dissimulet: Velit nolit Deus: Peniteat Deum, vel Sanctum Petrum: Pereat Deus: Amittant Sancti vitam.* Doct. citati, aliisque sparsim.

Maledicta omnia in Deum, vel Sanctos, immodè & in creaturas quascunque si ad Deum referuntur modo dicto num. 4.

Vituperia in Deum, Sanctos, res sacras: huc saltem reducuntur illa, *Abnego Sanctum Petrum, Sanctum Paulum, Apostolos, &c. similia.*

Laudare Deum obsecratis verbis, quia id spernere potius est in actu exercitio, & irridere, quam laudare.

Jurare per pudenda Christi, Dicere meretricem Virginem, vel ad injuriam Virginis. Intelligitur enim ex communi loquendi usu de Sanctissima Deipara.

Jurare serio per falsos deos verè, falsò, vel jurare per creaturam sistendo in ea tanquam in infallibili veritate: quod posterius vix inter Fideles usu venire solet.

Denique dicere demonem, sanctum, vel omnipotentem, ex Joseph. Aug. in *brevis notitia*, 1. *præcep. Dec.* n. 14. vel puellæ amantissimæ propriè subire nomen Deitatis, ex Thom. Sanch. cit. 34. Apertè enim hæc sunt blasphemiz, quia sit commune creaturis, quod proprium est Dei. Dixi loquendo de amasia (propriè) nam si non ex animo significandi, quod verba sonant, sed per hyperbolem sic quis loquatur, perperam quidem loquatur, verum ex probabili tandem sententia, non peccabit ex hoc blasphemiz capite, mortaliter: Ita Lorca apud Dianam p. 5. *resol. 3. sine.*

Verba certò, vel satis probabiliter non blasphema.

16. Qui dicit: *Volo hoc facere, quamvis grave peccatum, Dei offensam sit*, licet graviter peccet, non blasphematur, quia nihil in Dei contumeliam expresse id faciat, nihil addit, vel auferat Deo. Ita Bonac. loc. cit. p. 2. n. 9.

Maledicere vento, tempestati, pluviz, bestiis, &c. non est blasphemia modo explicato num. 13. maledicens hominibus, si animo malum illi exoptes, pecces contra charitatem, ut ibidem, n. 12. vidimus; non tamen blasphemus, quia communiter ea maledictoria ad Deum non referuntur.

Hoc verum est, sicut Evangelium, vel sicut Deus verus est, non est blasphemia. Ita Azor. Medin. Bonac. num. 13. contra Sorum, & Sorum apud eundem Bon. quia communiter non equiparatur veritas creata cum increata, sed solum indicatur similitudo quædam, quoad conformitatem cum objecto.

Juramentum per intereratam Virginem non est blasphemia, ita Sanch. loc. cit. n. 32. contra Sorum & alios, quia nec est execratorium, nec significatur pudenda Virginis, sed solum adducitur in testem Virginitas Deiparæ, seu Deiparæ ut Virgo.

Juramentum falsum non eo ipso, quod est falsum, seu perjurium est blasphemia. Thom. 2. 2. q. 13. art. 3. ad 2. Quamvis enim pejerans falsò adducat Deum ut testem, unde & peccet, non tamen blasphemus est, qui nihil demit, additve Deo in ejus convitium. Nec sic jurans petit (sicuti putat Castro Palas t. 3. disp. 2. de tem. &c. p. 2. §. 3. n. 9.) ut Deus firmet falsitatem, sed solum cum temeritate profert enuntiative illud falsum à Deo confirmari, non autem optative.

Dicere in eventibus: *Sic tandem fato futurum erat*, non est blasphemare, sic Sanch. loc. cit. num. 35. quia per hæc verba non affirmatur fato Gentilium regi universa; si id enim intenderetur affirmari, sanè hæreticalis esset blasphemia; sed significatur necessitas consequens ejus eventus à Deo prævidi. Dicere: *O Fides Dei! O Sanctus Deus! O Virgo sanctissima!* cum tali homine, non est blasphemia, quia indignatio solum fertur contra hominem, non contra Deum nihil.

17. Verba contra Deum in ebrietate, vel phrænesi, vel ex inadvertentia orta ex inveterata consuetudine, blasphemiz nequaquam sunt; Malitia enim blasphemiz, sicut & perjurij, atque hæresis requirit procedere ab homine, qui actu ratione utatur, neque enim quis contumelia rationabiliter afficitur ex convitio dicto à Psytacota Valsq. Turrian. apud Layman. lib. 4. tr. 10. c. 6. n. 2. & 3. aliisque. Vide quæ dixi in *nostro opusculo, methodi Confess. lib. 2. cap. 3. §. 3. n. 25.*

Asserre verba aliqua Scripturæ sacræ ad confirmandam faciem, si non ex contemptu, nec tam sæpè fiat, ut contemptum sapiat, vel non est blasphemia, sed venialis quædam irreverentia, ex Villalob. apud Dian. p. 5. tr. 5. resol. 3. vel si admittit parvitatem materiæ in blasphemia, erit hæc materia levis: sic idem ibi.

Verba dubiè blasphemia.

18. Multas esse blasphemias solum ex prava intentione dicentis, modò dictum est. Hæc ergo dubiæ, & incertæ vocari possunt, & ex dicta intentione, æquales tandem sunt,